

Aktuālais pasaules ekonomikā

2026. gada 31. augusts - 4. septembris

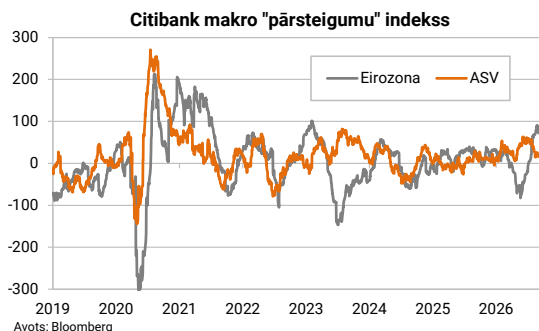
Simona Striževska

Ekonomiste

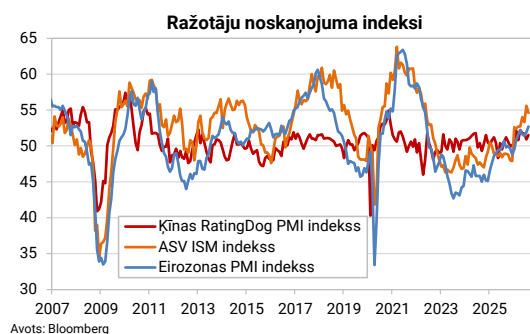
Simona.Strizevsk@cbl.lv

- **ASV biznesa noskaņojums augustā turpināja uzlabojies, sasniedzot augstāko līmeni pusgada laikā.** Augustā ISM indekss pakalpojumu sektorā palielinājās līdz 55.4 punktiem, atsverot nelielu optimisma samazinājumu ražošanas sektorā, kur atbilstošs ISM indekss noslīdēja līdz 54.6 punktiem no 55.6 punktiem jūlijā. Diverģenci sektoru sniegumā augustā noteica pieprasījuma dinamika. Pakalpojumu sektorā jauno pasūtījumu apjoms turpināja pieaugt, sasniedzot otro augstāko līmeni kopš 2022. gada sākuma, tikmēr ražotāji ziņoja par lēnāko pasūtījumu pieaugumu pēdējo piecu mēnešu laikā. Augustā daudzi apstrādes rūpniecības nozaru pārstāvji norādīja, ka piegādes ķēdes saskaras ar aizvien lielākiem izaicinājumiem, liekot uzņēmumiem rūpīgāk pārvaldīt piegāžu riskus. Atšķirībā no ASV, ražotāju noskaņojums Ķīnā un eirozonā vasaras izskaņā uzlabojās, pateicoties straujākai jauno pasūtījumu izaugsmei. Savukārt pakalpojumu segmentā noskaņojuma dinamika bija atšķirīga – Ķīnā noskaņojums nedaudz uzlabojās pēc spēcīga pasliktinājuma jūlijā, kamēr eirozonā tas saglabājās salīdzinoši stabils.
- **Augustā eirozonas gada inflācija paātrinājusies līdz 3.3% no 2.9% pirms mēneša.** Šis bija augstākais inflācijas rādītājs kopš 2023. gada rudens. Inflācijas paātrinājumu augustā nodrošināja augstākas energoresursu cenas, kas gada griezumā pieauga par 14.3%. Savukārt pārtikas cenu pieaugums palika nemainīgs 1.2% apmērā, bet pamatinflācija palēninājās līdz 2.4% no 2.5% jūlijā. Bez augstākām naftas cenām Eiropā turpināja pieaugt arī gāzes cenas. Septembra sākumā tās bija vairāk nekā divas reizes augstākas nekā pirms gada. Tā ir īpaši satraucoša ziņa, ņemot vērā ziemas sezonas tuvošanos un zemo gāzes krātuvju piepildīšanas līmeni Eiropā. Septembra sākumā krātuves bija aizpildītas vidēji tikai par 65%, kas ir zemākais līmenis septembrī pēdējās desmitgades laikā. Arī pārtikas cenu kāpums pasaules finanšu tirgos sāk raisīt bažas par cenu stabilitāti. Lai gan pārtikas inflācija eirozonā ir zemākajā līmenī kopš 2021. gada vidus, pārtikas cenas finanšu tirgos strauji pieauga. Nestabilā situācija Melnās jūras reģionā un sausums sekmēja cenu pieaugumu, un septembra sākumā lauksaimniecības produkcijas cenas, balstoties uz Bloomberg pārtikas cenu indeksiem, bija par vairāk nekā ceturtdaļu augstākas nekā pirms gada, kviešu cenas – par vairāk nekā 30% augstākas. Saskaņā ar Bloomberg aptaujāto analītiķu prognozēm, inflācija eirozonā līdz gada beigām varētu turēties tuvu 3.3%, paredzot, ka nākamgad tā normalizēsies un vidēji sastādīs 2.3%.
- **Trešo ceturksni eirozonas mazumtirdzniecības sektors iesācis uz vājas nots.** Jūlijā mazumtirdzniecības apjoms samazinājās par 0.6% mēneša griezumā pēc pieauguma iepriekšējos divos mēnešos. Straujākais kritums jūlijā tika reģistrēts Vācijā, kur mazumtirdzniecības apjoms samazinājās par 3.4% mazāku tēriņu dēļ nepārtikas precēm un degvielai. Kritumi mēneša laikā bija novērojami arī Spānijā un Itālijā, savukārt lielākajā daļā eirozonas valstu mazumtirdzniecības apjoms jūlijā pieauga. Turklāt Latvijā tika reģistrēts straujākais kāpums eirozonā – par 2.5% mēneša griezumā. Kopumā eirozonas mazumtirdzniecības apgrozījums jūlijā bija tikai par 0.6% augstāks nekā pirms gada, kas bija vājākais rezultāts pēdējo divu gadu laikā. Noturīgu izaugsmi gada griezumā turpināja demonstrēt vienīgi tēriņi, kamēr nepārtikas preču tirdzniecība jūlijā stagnēja pēc izaugsmes iepriekšējos mēnešos, un degvielas tirdzniecības apjoms, neņemot vērā cenu izmaiņas, gada griezumā samazinās kopš aprīļa.
- **ASV darba tirgus dati sagādājuši pozitīvu pārsteigumu, darbinieku skaitam augustā pieaugot par 162 tūkst.** Uz augšu tika pārskatīti arī iepriekšējo divu mēnešu rezultāti, tādējādi kopš šā gada sākuma nodarbināto skaits ASV vidēji pieauga par 80 tūkstošiem mēnešā. Bezdarba līmenis ASV augustā saglabājās nemainīgs 4.1% līmenī. Līdzīgi kā iepriekšējos mēnešos jauno bezdarbnieku pieteikumu skaits saglabājās zems un augustā vidēji bija mazāks par 210 tūkst. nedēļā, kas vēsturiski ir ļoti zems līmenis. Darbinieku stundas darba samaksa augustā pieauga par 0.3% mēneša griezumā, taču gada pieauguma tempi turpināja palēnināties un augustā sastādīja 3.1% gada griezumā.

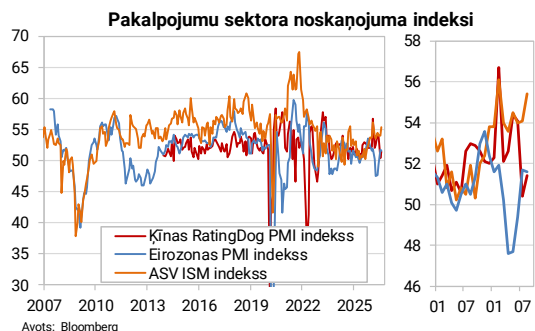
Makro pulss

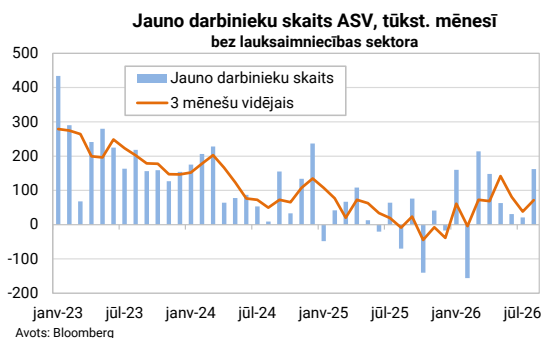
Ražotāji ASV optimistiskāki nekā citās valstīs

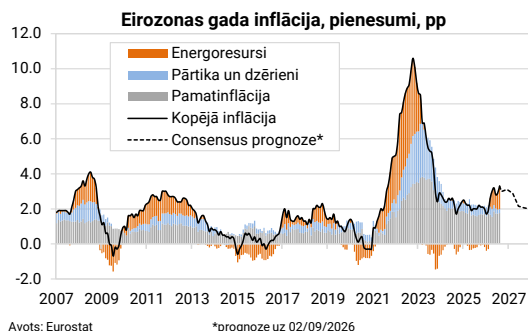
Pakalpojumu sniedzēju optimisms ASV pieaug

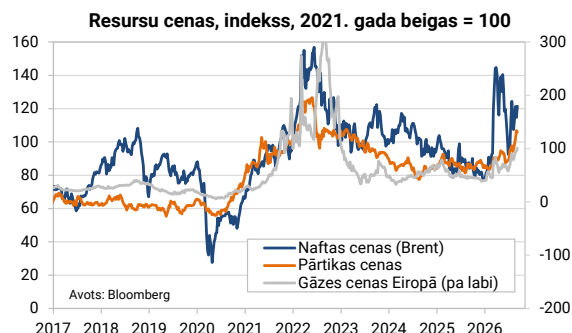
ASV darba tirgus sagādāja pozitīvu pārsteigumu

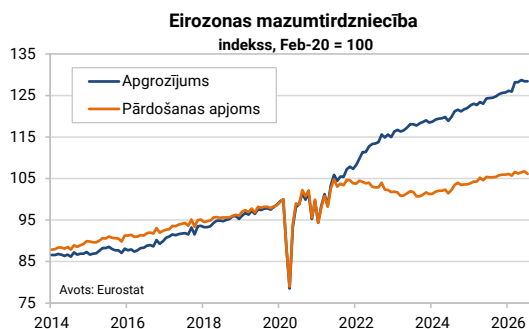
Augstākas naftas cenas paātrina inflāciju eirozonā

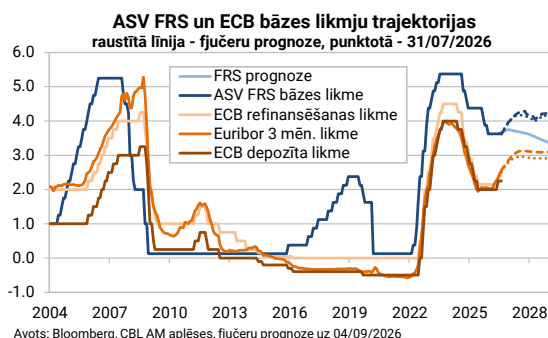
Pārtikas un gāzes cenas Eiropā atkal pieaug

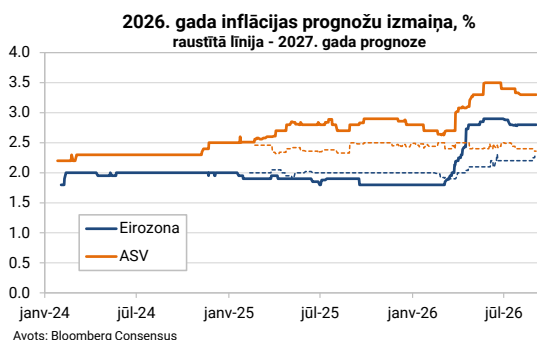
Eirozonas tirdzniecība sāk 3. ceturksni uz vājas nots

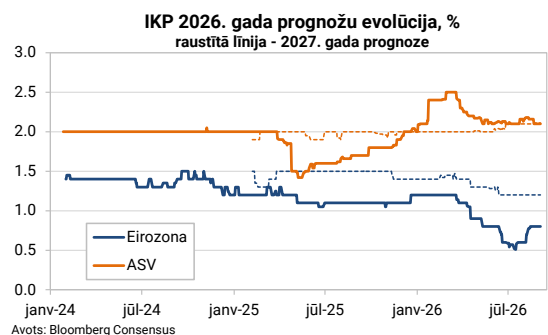
Procentu likmju trajektorijas

Consensus inflācijas prognozes

Consensus IKP prognozes

Apskata sagatavošanas datums: 04.09.2026.

Saistību neuzņemšanās atruna:

Šim apskatam ir informatīvs raksturs, un to nevar uzskatīt kā piedāvājumu vai rekomendāciju pirkt, turēt vai pārdot tajā minētos finanšu instrumentus. Apskatā iekļautā informācija uzskatāma par mārketinga paziņojumu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē un tā nav sagatavota, pamatojoties uz tādu normatīvo aktu prasībām, kas veicina ieguldījumu pētījumu neatkarību, kā arī nav pakļauta aizliegumam veikt darījumus pirms ieguldījumu pētījuma izplatīšanas. Šī apskata autori, kā arī CBL Asset Management IPAS, tās saistītie uzņēmumi vai pārstāvji neuzņemas atbildību par kādām neprecizitātēm vai kļūdām, kā arī par apskatā iekļautās informācijas iespējamu izmantošanu, tostarp neuzņemas atbildību par tiešiem, netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, arī gadījumos, kad ir brīdināta par tādu iespējamību. Šajā apskatā ietvertā informācija iegūta no avotiem, kas tiek uzskatīti par uzticamiem (www.bloomberg.com, www.reuters.com, citu masu mediju, kā arī valstu biržu, centrālo banku un statistikas biroju, kā arī kompāniju mājas lapās atrodamo informāciju u.c.), tajā pat laikā CBL Asset Management IPAS negarantē sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. Apskatā paustā informācija un viedokļi attiecas uz apskata publicēšanas brīdi, un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz CBL Asset Management IPAS vai attiecīgajiem avotiem ir obligāta.